

ЦАРКОЎНЫЯ НАВІНЫ—CHURCH NEWS

BELARUSAN AUTOCEPHALOUS ORTHODOX CHURCH

Published by Parsh of St. Kiryla of Turau

524 St. Clarens Ave., Toronto, Ont., Canada, M6H 3W7. Tel. (416) 530-1025

Год. 14

Вялікдзень, 1995

1(52)

ВЯЛІКОДНАЕ АРХІПАСТЫРСКАЕ ПАСЛАНЬНЕ

Любасныя ў Госпаду пастыры, шануюнае манаства і ўсе багалюбныя вернікі сьвятой Беларусі!

«Ведаючы, што Хрыстос, уваскросшы
з памерлых, болей не памірае;
сьмерць ня мае над ім улады»
(Рым. 6:9)

Дарагія й любасныя мае Браты й Сёстры!

Х Р Ы С Т О С У В А С К Р О С І

Ці ёсьць іншыя словы, каб былі гэтак блізкія й пацяшаючыя для нас, беларусаў? І ці ёсьць часіна ў годзе, каб можна было мець такую меру спадзяваньня на вечнае жыцьцё, як на Вялікдзень — у падзеі крыжовай сьмерці і ўваскрэсьня зь мёртвых Госпада й Ратаўніка нашага Ісуса Хрыста? Бо ж сёньня мы прамаўляем словамі малітвы: «Ты, Госпадзе, што на крыжы пакутаваў і сьмерць зьнішчыў і ўваскрос зь мёртвых, супакой нашае жыцьцё, бо Ты — адзіны Ўсемагутны» (вялікодная сьціхіра на Хваліце). Канчатковая перамога Госпада наша Ісуса Хрыста над сьмерцю, дарагія мае, дае і нам усім веру ў перамогу. Госпад кажа: «Я ёсьць уваскрэсьне і жыцьцё» (Ян 11:25). Мы радысна ўсклікаем разам з Янам Залатавусным: «Сьмерць! Дзе тваё джала? Пекла! Дзе твая перамога? Хрыстос Уваскрос, і палі чэрці! Хрыстос Уваскрос, і цешацца анёлы! Хрыстос уваскрос, і памерлых няма ў магіле! Хрыстос Уваскрос з памерлых і стаўся Першым для ўсіх памерлых» (Вялікоднае слова Яна Залатавуснага).

Уваскрослы Хрыстос дае нам моц прадаўжаць жыць і дае запэўненьне, што сьмерць — не апошняе слова. Госпад хадзіў паміж народамі — кніжнікамі, хварысеямі і звычайнымі людзьмі, як Чалавек. А сёньня мы бачым сілу славы ў Ягоным уваскрэсьненьні. А добра ведаць значэньне гэтай падзеі. Гэта сіла самаіснаваньня, сіла тварэньня, сіла вытрываласьці, сіла перамогі, сіла веры. «Гэтая перамога, што перамагла сьвет, — кажа дабравеснік Ян, — гэта вера наша» (Іян 5:4). Сёньня сьвяткуючы ўваскрэсьне Ісуса

Хрыста, умацаваньня ў веры нашай, мы жывем у часе працэсу ўваскрэсьненьня нашай Сьвятой Беларусі. І сёньня асабліва нам трэба мець прад вачыма жыцьцё сьвятых, і браць іх за прыклад, мець моцную веру ў Бога, вялікую сілу вытрываласьці, каб нашая сьвятая Беларусь уваскросла й сапраўды стала свабоднай, незалежнай.

Сьвяты апостал Павал у сваім лісьце да Карынціянаў кажа: «Дык вось, ачысьціце старую закісь, каб сталі вы новым цестам, бо вы прэсныя, бо Пасха наша, Хрыстос, ахвяраваны за нас. А таму будзем сьвяткаваць не са старой закісьй, ня з закісьй зла і подступу, а з праснакамі чысьціні і праўды» (І Кар. 5:7-8). Гэтым сьвяты апостал кажа нам, каб мы аднавіліся да новага жыцьця ў духу словаў Госпада нашага Ратаўніка Ісуса Хрыста.

«Мір вам» — абвяшчае Хрыстос апосталам, увайшоўшы праз «зачыненыя дзьверы» і паказваючы раны на руках і рэбрах ад цвікоў. А вучні ўсьцешыліся, як пабачылі Госпада, і зноў пачулі: Мір вам! Як Мяне паслаў Айцец, і Я пасылаю вас» (Ян 20:21).

Дарагія мае служыць Богу — гэта служыць свайму народу. А каб належна служыць народу, трэба любіць свой народ, ведаць ягоную гісторыю, ягоную культуру, трэба мець непахісную й моцную веру ў Бога й верыць свайму народу. Але словамі мы ня можам выявіць веру, як сьв. апостал Якуб кажа: «Вера, калі ня мае ўчынкаў, мёртвая сама ў сабе» (Як. 2:17). Не ўцякайце ж і не пакідайце Праваслаўнай Царквы, а будзьце вытрывалымі, настойлівымі ў сваіх дабрадзейных намаганьнях, каб Царква была свая й служыла свайму народу.

Аднак наша радасьць гэтага сьветлага дня уваскрэсьненьня Хрыстовага ня будзе поўная й дасканалая, калі яна ня будзе мець за сабою падтрымкі ў кожнага з нас узаемнай любові й шчырага братэрства. І няхай ня будзе паміж намі нічога таго, што разлучала б нас, бо мы — адзін беларускі народ.

Любасныя мае! Якое вялікае дабро й шчасьце ў тым, што Бог удастоіў нас быць беларусамі й быць дзецьмі Ягонае Хрыстовае Царквы, у якой мы становімся такімі блізкімі Уваскрэсламу Госпаду, дзе мы здабываем ратунак у смутку й паўнату ў Сьвятым Духу.

Няхай жа кожны з нас, зь вераю і ў поўным перакананьні належна й непаслабна, добраахвотна ўжо дзейнічае, нашыя высакародныя надзеі споўніліся і каб на Вялікодных багаслужбах усе вернікі з удзячнасьцю Богу славлілі уваскрэслага Госпада нашага Ісуса Хрыста сваёй роднай мовай: «Уваскрэсьне дзень, і прасьвяцімся ўрачыстым сьвятам і адзін аднаго абдымем. Скажам, браты, і тым, што ненавідзяць нас, выбачым усё дзеля ўваскрэсьненьня, і гэтак засьпяваем: Хрыстос уваскрос зь мёртвых, сьмерцю сьмерць патаптаў і тым, што ў магілах жыцьцё падарыў».

Усіх Вас, дарагія мае, слаўныя й мілыя Суродзічы, вітаю:

ХРЫСТОС УВАСКРОС
— САПРАЎДЫ ЎВАСКРОСІ

Вялікдзень 1995 году

архiep. МІКАЛАЙ
Мітрапаліт БАПЦ

УКРАЇНСКА ЦАРКВА Ў ЗША

Як падае ВІСНЫК за красавік 1995 году, часопіс-месячнік орган Украінскай Праваслаўнай Царквы ў Канадзе, што Украінская Праваслаўная Царква ў ЗША і УПЦ Цэрквы ў Дыяспоры, якія ачольвае Мітрапаліт Канстанцін падыйшлі пад апеку Усяленскага Канстантынопальскага Патрыярха Барталамея Першага. Урачыстасць суполнасьці адбылася 12 сакавіка 1995 г.

У Нядзелю Праваслаўя, у першую нядзелю Вялікага Посту ў Канстантынопалі, у Патрыяршаму Саборы Сьв. Юрыя Пераможца, дзе разам з Усяленскім Патрыярхам Барталамеем, саслужылі Сьв. Літургію Мітрапаліт Канстанцін, Першы Ярарх УПЦ у ЗША і УАПЦ у Дыяспоры з украінскімі япіскапамі: Архіяпіскапам Антонам, Япіскапам Паісыем, Япіскапам Янам, Япіскапам Ераміем.

На ўрачыстасці былі прысутныя сорок прадстаўнікоў з украінскага царкоўнага кіраўніцтва: святароў і міраноў.

У паведамленьні падана, што УПЦ ў ЗША затрымала за сабою ўсе правы, якія былі да 1586 году, калі Масква пакарыла яе пад сваю ўладу.

Пяць гадоў таму, першага красавіка 1990 г. украінскае прадстаўніцтва на чале з япіскапам Юрыем і а. др. Сьцяпанам Ярмусам ад Украінскай Праваслаўнай Царквы ў Канадзе служылі Сьв. Літургію разам з грэцкімі япіскапамі й святарамі й прычашчаліся з аднае чары, у тым самым патрыяршым саборы Сьв. Юрыя ў Канстантынопалі. Сам Патрыярх Дзімітры Першы не саслужыў, але быў прысутны на Службе. Вісник, ліпень, 1990 г. бач. 3.

18 Сабор УПЦ у Канадзе, які адбыўся 2 да 8 ліпеня ў Вінніпегу зацьвердзіў літургічнае яднаньне Ярархіі УПЦ у Канадзе з Канстантынопальскім Усяленскім Патрыярхатам. Вісник, жнівень, 1990 г. бач. 1.

Пасьля зацьверджаньня Саборам, была абнародавана патрыяршая грамата (Томас) Усяленскага Патрыярха Дзімітрыя Першага, пра прыняцьцё пад свой амафор УПЦ у Канадзе ў стане так, як яна ёсьць: са святарствам і статутам, значыць са сваім унутраным мясцовай царквы правам. Вісник, жнівень, 1990 г. бач. 3.

ЗАЎВАГА: Цяпер уся украінская праваслаўная Дыяспора знаходзіцца пад амафорам Усяленскага Патрыярха.

У 1997 годзе адбудзецца Восьмы Усяленскі Сабор Праваслаўнай Царквы. І якраз цяпер тут ідзе спароніцтва Маскоўскага Патрыярхату з Усяленскім Канстантынопальскім Патрыярхатам. Масква стараецца заўладзецца правамі Канстантынопальскага Патры-

ярхату. Масква надала аўтакефалію Праваслаўнай Царкве Амэрыкі, быўшай расейскай Амэрыканскай Мітраполіі ў ЗША. Канстантынопальскі Патрыярхат не прызнаў гэтую дзею Маскоўскага Патрыярхату, прыпамінаючы яму, што справа наданьня аўтакефаліі належыць выключна Канстантынопальскаму Патрыярху. Напэўна й гэтая справа будзе пастаўлена на саборы ў 1997 годзе.

Уваход Украінскіх Праваслаўных Цэркваў пад Канстантынопальскі Патрыярхат мае тры накіраваньні: а) быць у асяродзьдзі Сусветнай Праваслаўнай Царкве, ня быць адаасобненай ад Усяленскай Праваслаўнай Царквы й яны будуць запісаны ў гісторыі Праваслаўнай Усяленскай Царкве на веці, што Ярархія Украінскай Праваслаўнай Царквы была прысутная на Восьмім Усяленскім Саборы 1997 году. А гэта ёсьць вельмі важна; б) Украінская Праваслаўная Царква дасьцю поўную падтрымку Канстантынопальскаму Патрыярхату ў спароніцтве з Масквою на Восьмім Усяленскім Саборы 1997 году. в) Украінцы маючы паважны голас на Саборы, атрымаюць Аўтакефалію для Украіны, чаго Масква вельмі баіцца. Гэта ўжо заўважна, што цэрквы, якія блізка стаяць да Масквы, хоць не запярэчаюць, аднак устрымана холадна ставяцца да Украінскай Праваслаўнай Царквы пад Канстантынопальскім Патрыярхатам.

ЯК НАШАЯ СПРАВА?

Нашая Беларуская Аўтакефальная Праваслаўная Царква поўнасьцю адаасобнена ад Праваслаўнай Царквы, ад усяленскасьці.

Нашая Царква падзелена, нам усімі сіламі, абавязкова трэба шукаць шлях да аб'яднаньня й то не марудзіць.

Архіяпіскап Мікалай згодны на перамовы. Ён будзе ў Гайленд Парку 21 травень 1995 г. і просіць Ізаслава Першага Ярарха другой часткі БАЦ навязаць лучнасьць на першыя перамовы пра аб'яднаньне. Архіяпіскап Мікалай кажа, што ён ня мае адрасу Ізаслава.

Пасьля аб'яднаньня, магчыма й нам прыдзецца ўвайсьці ў малітоўнае саслужэньне з Канстантынопальскім Патрыярхатам.

ПАСЬМЕРТНАЯ ЗГАДКА

20 сакавіка 1995 году на 76 годзе жыцьця у госпіталі ў Таронта, памёр Рыгор Беразоўскі. Ён паходзіў з Любанскага раёну. Бацькі ягоныя былі арыштаваныя бальшавікамі. Яму прыходзілася скрывацца. У часе вайны выехаў на захад. У Нямеччыне ажаніўся з Антаніянай. У Канаду прыехаў 1950 годзе і пасяліўся ў Таронта. Праз увесь час быў дзейным у беларускім жыцьці. Ён належаў да парафіі Сьв. Еўфрасіні Полацкай у

Таронта. Многа даваў ахвяраў грашмыма й працай для гэтай парафіі. Ён, ніхто іншы, будучы старшынём БНА разам са старшынём ЗБК Антонам Маркевічам залажылі Каардынацыйны Камітэт, каб супольна сьвяткаваць нацыянальныя сьвяты. Ён быў моцны беларус. Апошняя ён належаў да парафіі Сьв. Кірылы Тураўскага і перад сьмерцю папрасіў уладу Мікалая паспавядаць яго. Пахаваны на Royal York Cemetery ў Таронта. Ён аставіў у смутку жонку, дачку і сына з унукамі.

31 сакавіка 1995 году ў Лёндане, Ангельшчына памёр сп. Ян Міхалюк, даўгалецкі грамадзкі дзеяч, бязперапынку з 1946 году. Амаль кожнагадова быў перавыбіраны старшынём ЗБВБ (Згуртаваньня Беларусаў у Валікай Брытаніі). Ён заставіў у смутку сваю жонку Лолю, два сыны з унукамі, а найбольш ён заставіў у смутку беларускую грамаду ў Вялікай Брытаніі. Няхай будзе яму ангельская зямля пухам.

Вечная памяць

ГУКАЕМ ДА ВАС

Дарагія Суродзічы! Ужо праз некалькі гадоў, сп-ня Марыя Ганко ад парафіі Сьв. Кірылы Тураўскага высылае пачкі дзецям і старажылым у Беларусь на арганізацыю Сакавік, якая раздае найбольш патрабуючым. Матарыял на высылку парафія дастае ад канадцыяў, але перасылку парафія мае пакрыць сама. Просім вас, памажыце для парафіі, хто колькі можа ў добродзейны дапамозе дзецям старыком у Беларусі. Ахвяры перасылайце на парафію зазначаючы: «Дапамога дзецям».

Х Р Ы С Т О С У В А С К Р О С І

Усіх вернікаў БАЦ і нашых чытачоў вітаем з радасным сьвятам Вялікадня: ХРЫСТОС УВАСКРОС!

Расклад Вялікодных Багаслужбаў

16. 4. Вербная Нядзеля
10-я гадз. рана Сьв. Літургія
20. 4. чацьвер. Пакуты Госпадавы
6-я гадз. увечары чытаньне 12 Дабравесьцяў.
21. 4. пятніца. 3-я гадз. папаўдні.
Вынас Сьв. Плашчаніцы.
22. 4. субота. 9-я гадз. рана.
Вячорня са Сьв. Літургіяй
11-я гадз. перад поўначу
Паўночня.
Адразу пасыла Паўночны пачынаюцца вялікодныя багаслужбы: Ютраня, Часы і Сьв. Літургія.

УВАГА: Тыя, што прыпазыніліся са споведзьдзю, змогуць паспавядацца на Вербную Нядзелю, у суботу рана, у суботу перад Паўночняй і ў часе перапынку паміж Ютраняй і Сьв. Літургіяй.